

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Se vedlagt høringsliste

Deres ref

Vår ref
15/763-

Dato
25.10.2016

**Høring. Forslag til nye gebyrforskrifter for tilsyn med taubaner og
fornøyelsesinnretninger**

1. Saken

Samferdselsdepartementet sender med dette forslag til nye gebyrforskrifter for tilsyn med taubaner og fornyelsesinnretninger på høring. Det bes om eventuelle høringskommentarer innen **onsdag 7. desember 2016**.

2. Bakgrunn

Tilsynet med tau- og kabelbaner og park- og tivoliinnretninger ble overført fra Det Norske Veritas til Statens jernbanetilsyn med virkning fra 1. januar 2012. Den 17. juni 2016 ble ansvaret for fornyelsesinnretningene overført fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Samferdselsdepartementet.

Da Det Norske Veritas var delegert forvaltningsmyndigheten for tilsynet, var det kontraktsfestet gjennom avtaler mellom både Samferdselsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet og Det Norske Veritas at taubane, park- og tivolitilsynet skulle fullfinansieres av bransjen. Unntaket var i all hovedsak knyttet til deltakelse i internasjonalt arbeid. Dagens regime i Statens jernbanetilsyn er en videreføring av denne finansieringsmodellen, med den endringen at bransjens finansieringsandel er noe redusert. Dagens gebyrregler er hjemlet i forskrift 10.1.2012 nr. 31 *om gebyr til Statens jernbanetilsyn for tilsyn med tau- og kabelbaner mv.* og forskrift 19.1.2012 nr. 82 *om gebyr til Statens*

jernbanetilsyn for godkjenning av og tilsyn med innretninger til bruk i tivoli og fornøylesparker.

Forslagene til ny lov om taubane og ny lov om fornøylesinnretninger inneholder regelendringer som i seg selv krever omlegging av gebyrreglene. Videre har departementet gitt Statens jernbanetilsyn en føring om en omlegging av tilsynet til en mer moderne tilsynsmetodikk. Statens jernbanetilsyn er nå i ferd med å slutføre arbeidet.

Statens jernbanetilsyn vil i større grad fremover rette innsatsen mot virksomhetenes sikkerhetsstyring. Målsetningen er at næringen selv skal være i stand til å sikre og dokumentere at virksomheten til enhver tid er forsvarlig og i samsvar med regelverket. Sentralt i ny tilsynsmetodikk er at Statens jernbanetilsyn utarbeider tilsynsprogram etter en risikovurdering, der virksomheter som driver taubaner og fornøylesinnretninger vurderes og prioriteres for tilsyn ut fra den risiko de er vurdert å utgjøre. Etter at tilsynsmyndighetene har valgt ut hvilke virksomheter det skal føres tilsyn med, vurderer og avgjør tilsynsmyndighetene tilsynsform. Tilsynsformen må avgjøres ut ifra det som anses å være mest hensiktsmessig i hvert enkelt tilfelle. Tilsynsmyndighetens tilsynsformer kan for eksempel være stedlig tilsyn, ledelsesmøter, tilsynsmøter, egnevaluering og dokumentgjennomgang.

Departementet foreslår å tilpasse gebyrreglene slik at det ikke kreves gebyrer for myndighetshandlinger tilsynet ikke lengre gjennomfører og å oppdatere hjemmelsgrunnlaget for nye myndighetshandlinger som har kommet til og som skal inngå i gebyrgrunnlaget. Tilsynsmetodikken vil i større grad enn tidligere være systemrettet, og basere seg på at virksomhetene skal ha et sikkerhetsstyringssystem for å styre sikkerheten. Tilsynsmetodikken vil være lik for fornøyles- og taubaneverksamheter. Departementet mener at en mer moderne tilsynsmetodikk bør følges opp med forslag til en ny gebyrmodell for tilsyn med taubaner og fornøylesinnretninger.

3. Kort om høringsforslaget

Departementet anbefaler å videreføre dagens ordning med årsgebyr. Årsgebyret skal dekke tilsynsmyndighetens kostnader med løpende tilsyn. I tillegg foreslår departementet egne gebyrer for behandling av søknad om driftstillatelse og sertifisering av driftsledere¹. Andre myndighetshandlinger som å holde ulike typer registre oppdatert foreslår departementet at dekkes av årsgebyret.

I tillegg foreslår departementet en ny bestemmelse om at tilsynsmyndigheten skal fakturere virksomheter som ikke legger til rette for gjennomføringen av tilsynets arbeid. Fakturaen skal dekke tilsynsmyndighetens ekstra kostnader.

Departementet foreslår i all hovedsak å videreføre dagens kategorisering av taubaneanlegg som grunnlag for gebyrsatsene, men antall kategorier reduseres noe. For fornøylesinnretninger (tidligere park- og tivoliinnretninger) foreslår departementet en helt

¹ Sertifisering av driftsledere gjelder bare taubaner.

ny klassifisering av innretningene basert på objektive kriterier som utgangspunkt for gebyrsatsene.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslag til nye gebyrregler for taubaner og fornøyelsesinnretninger avviker noe fra eksisterende gebyrregler, og medfører at gebyrbyrden utjevnes mellom tilsyn med taubaner og tilsyn med fornøyelsesinnretninger, noe som fører til noe lavere gebyrer samlet for taubanevirksomheter og noe høyere gebyrer samlet for virksomheter som driver fornøyelsesinnretninger.

Klassifiseringen av fornøyelsesinnretninger foreslås endret, og antallet gebyrklasser reduseres fra 12 til 4 klasser. Gebyrklassene endres for å gjøre det lettere å klassifisere og skape forutsigbarhet for bransjen. På det administrative planet forenkler den nye klassifiseringen arbeidet med så vel innplassering av tilsynsobjektene i ulike klassene som fakturering og oppfølging av innbetalinger. For taubaner er det gjort en forenkling ved at det foreslås færre kategorier. Forøvrig er det ingen administrative konsekvenser av betydning.

Den planlagte utjevningen av tilsynsmyndighetens ressursbruk mellom tilsynsområdene taubane og fornøyelsesinnretninger medfører en relativt sett noe større økonomisk belastning på fornøyelsesinnretningene samlet for bransjen.

En ny hjemmel som gir tilsynsmyndigheten mulighet til å fakturere virksomheter som ikke legger til rette for tilsyn er foreslått innført. Bestemmelsen er ment å ha en allmennpreventiv virkning, som skal stimulere virksomhetene til å legge til rette for et effektivt og kvalitativt godt tilsyn samtidig som kostnadsnivået holdes nede. Bestemmelsen vil komme til anvendelse på virksomheter som ikke legger til rette for tilsynsarbeidet. I tillegg sikrer bestemmelsen at tilsynet får dekket faktiske ekstra kostnader i slike tilfeller og at kostnaden plasseres der den hører hjemme.

5. Avsluttende merknader

Høringen er tilgjengelig på departementet sine nettsider². Vi ber om at eventuelle høringssvar sendes elektronisk ved bruk av den digitale løsningen for høringssvar. Alternativt kan høringssvar sendes Samferdselsdepartementet, fortrinnsvis på e-post til postmottak@sd.dep.no.

Med hilsen

Lasse Lager (e.f.)
avdelingsdirektør

Carsten Horn-Hanssen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

² <https://www.regjeringen.no/no/dokument/hoyringar/id1763/?ownerid=791>

Vedlegg: 1

Kopi: Statens jernbanetilsyn